

жаль, енергозбереження недостатньо поширене серед громадян та не заохочується державою на високому рівні, оскільки ставлення законодавства до цієї галузі суттєво не змінилося. Проте ринок "зеленого" житла рухається в ногу з часом і пропонує споживачу багато нових технологій та матеріалів, українцям ж залишається лише зробити вибір у раціональному напрямку.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про енергетичну ефективність будівель» від 22 червня 2017 року [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 33. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2118-19>.

2. Горбатовський О. “Навіщо потрібні класи енергоефективності будівель?” [Електронний ресурс] / О. Горбатовський. – Режим доступу : <http://osbb.jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/navshho-potrbn-klasi-jenergojefektivnost-budvel-40967>.

3. Рішення 35-ї сесії Харківської міської ради 6-го скликання від 29 жовтня 2014 р. № 1710/14 «Про затвердження “Програми підвищення енергоефективності житлового фонду м. Харкова на 2015–2020 рр.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kharkiv.rocks/reestr/636534>.

4. Булгакова М. Енергозбереження в Україні: правові аспекти і практична реалізація / Булгакова М., Приступа М. – Рівне: видавець О. Зень, 2011. – 48 с.

5. ДБН В.2.2-15-2005. Житлові будинки. Основні положення. Будинки і споруди [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dbn.at.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-1>.

6. Стратегія енергозбереження, енергоефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії Дніпропетровської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://oblrada.dp.gov.ua/news/стратегія-енергозбереження-енергое/>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про комплексна державна програма енергозбереження України» від 05 лютого 1997 р. № 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/148-97-%D0%BF>.

8. Аббасова С. «Будинки майбутнього: хто і як створює енергоефективне житло в Україні» [Електронний ресурс] / С. Аббасова. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/02/24/621932/>.

*Булах Ірина Валеріївна, кандидат архітектури, доцент,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОЕКТУВАННЯ ДИТЯЧИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Проектування дитячих медичних установ на території України в радянський період ґрунтувалося на застосуванні типових проектних рішень, а також на використанні збірних конструкцій, що було викликано великими обсягами і мінімальними термінами реалізації обсягу нового будівництва.

Сьогодні, коли спостерігається практично повна відсутність будівництва нових установ охорони здоров'я дітей і при цьому виникла гостра необхідність в їх модернізації або повної їх заміні, необхідно враховувати сформовану густоту щільно забудованих житлових районів.

Стає очевидним, що використання типових проектів дитячих лікувальних закладів та їх тиражування стає досить важким. У кожному конкретному випадку необхідно враховувати містобудівні особливості ділянки, існуючу щільність населення, враховувати прогнозування зміни числа жителів району, кількість народжуваності. Функціональна структура дитячого лікувального закладу, склад та потужність різних відділень повинні відштовхуватися від потреб конкретного житлового району, а не тільки вписуватися в радіуси обслуговування.

Крім того, при проектуванні районів масової житлової забудови розміщенню об'єктів охорони здоров'я, в тому числі дитячих, як правило, приділялося і продовжує приділятися недостатньо уваги. В першу чергу це пов'язано з тим, що більша частина дитячих медичних установ продовжує залишатися в бюджетній сфері управління. Комерційна медицина, в тому числі її дитячий сегмент, займає незначну частину від реальних потреб у забезпеченні якісною медичною допомогою населення України.

У багатьох країнах світу сьогодні спостерігається відмова від типових проектів лікувальних установ і перехід до активного використання збірного каркаса, монолітне будівництво. Ця тенденція розширює можливості застосування більш гнучкого планування і вдосконалення зовнішнього естетичного вигляду сучасних дитячих лікувальних установ.

Дитячі лікувальні установи нового покоління повинні якісно відрізнятися від попередніх проектних рішень більш гнучким підходом до розміщення технології медичних процесів, вільним плануванням з можливістю трансформації, активним використанням середовищного підходу, новими естетичними і гуманізованими об'ємно-планувальними і конструктивними рішеннями, застосуванням нових будівельних технологій і матеріалів.

Слід відмітити, що сьогодні проектування дитячих лікувальних закладів пов'язане з використанням сучасного медичного обладнання та новітніх інженерних систем життєзабезпечення (пневматична білизна, смітте- і видалення пилу, системи пневмопошти, аварійного електропостачання, зовнішнього відеоспостереження і технологічного телебачення в операційних і конференц-залах, що дозволяє вивести на новий рівень наукові та навчальні можливості дитячих медичних установ). Безумовно, що все перераховане впливає на об'ємно-планувальні рішення та архітектуру дитячих лікувальних будівель.

Будівництво на території, жорстко обмеженою високими цінами на міську землю і відсутністю вільних ділянок, при наявності потреби в максимальному виході корисної площі, призводить до того, що нові медичні об'єкти будуються у вигляді великих комплексів, які займають майже все пляму забудови.

Жорсткі вимоги щодо інсоляції дитячих медичних установ стимулюють архітекторів до пошуків нових об'ємно-просторових рішень: організація внутрішніх дворів і атриумів, які стають рекреаційними зонами і комунікативними вузлами, що зв'язують окремі корпуси будівлі.

Довгий час архітектура дитячих медичних установ була консервативна і однотипна. Сьогодні архітектори зосереджені на створенні комфортного середовища, що сприяє ефективній роботі медперсоналу і швидкому одужанню маленьких пацієнтів. З'являються експлуатовані покрівлі з прогулянковими майданчиками; палати, що нагадують більше готельні номери, багатобарвні інтер'єри.

У дитячих лікарнях передбачається можливість спільного перебування маленьких пацієнтів та їхніх батьків. В обробці застосовуються нові високотехнологічні матеріали - каучукові та наливні покриття для підлоги, пластикові настінні панелі і т.д.

Як і більшість громадських будівель, дитячі лікарні стають багатофункціональними, об'єднуючи клініки та медичні науково-навчальні центри, що тягне за собою застосування нових планувальних прийомів: поділ потоків відвідувачів, пацієнтів, медперсоналу, викладачів і студентів; створення автономних або взаємопов'язаних зон; включення до складу медичних комплексів конференц-залів і аудиторій та ін.

Особливої уваги також заслуговує потреба у проектуванні дитячих реабілітаційних центрів. В загальному сенсі дитячі реабілітаційні центри умовно можна розділити на психологічні та фізичні відновлювальні профілі. Психологічна реабілітація перш за все пов'язана з відновленням та підвищенням психічного та мовного рівня розвитку дитини, а також з приведенням до нормативних показників її загального психологічного рівня розвитку. Фізична реабілітація покликана на відновлення фізичного здоров'я дитини, яке було втрачене в наслідок перенесеної хвороби, травми або не відповідає загальним нормам від народження дитини, як, наприклад, дитячий церебральний параліч. Кожен з зазначених профілів дитячих реабілітаційних центрів повинен включати відповідний склад приміщень.

Безумовно, що при проектуванні будь-якого типу дитячого лікувального закладу необхідно враховувати сучасні тенденції розвитку закладів охорони здоров'я:

- формування архітектурно-планувальної організації лікарняного закладу максимально відкритого до природи, активне використання прийомів ландшафтного дизайну та інтеграція водойм на ділянці проектування;
- використання сучасних екологічних та енергоефективних технологій у медичній будівлі;
- гуманізація лікарень, яка виражається у орієнтованості на ергономічно-фізичні та емоційно-психологічні потреби пацієнтів;
- впровадження архітектурно-планувальних та дизайнерсько-декоративних засобів, які спрямовані на покращення психології сприйняття зовнішнього та внутрішнього об'єму медичного закладу.

Список використаних джерел

1. Гайдук А. Р. Новая типология медицинских учреждений // Молодой ученый. - 2011. - №3. Т.2. - С. 212-216.
2. Заклади охорони здоров'я. Будівлі та споруди. ДБН В.2.2-10-2001: вид. офіц. – К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України, 2001. – 158 с.
3. Christoph Schirmer. Hospital Architecture: Specialist Clinics & Medical Departments. Publisher. Page One Publishing Private. – Germany – 2007. – August 15 – 26 p.
4. Giuseppe Pellitteri, Flavia Belvedere. Characteristics of the hospital buildings: changes, processes and quality: Architectural Research, 2010. – 8 p.
5. Ruth Brent Tofle, Benyamin Schwarz, So-Yeon Yoon, Andrea Max-Royale. Color In Healthcare Environments - A Research Report, 2004. – 81 p.
6. Дэй К. Места, где обитает душа: Архитектура и среда как лечебное средство / К. Дэй; пер. с англ. В.И. Глазычева. – М.: Ладья, 2000. – 280 с.
7. Clark Linda. The Ancient Art of Color Therapy: Updated, Including Gem Therapy, Auras, and Amulets. Old Greenwich, CT: Devin-Adair, 1975. – 245 p.

Коваленко Андрій Олексійович, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, учений секретар ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України»

УРБАНІЗАЦІЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК: МОЖЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Процеси урбанізації сьогодні суперечливо поєднуються з викликами, зумовленими необхідністю реалізації цілей, завдань та індикаторів сталого розвитку. Свою роль тут відіграє зміна характеру розвитку міст і сучасного змісту урбанізації. Якщо Афінівська хартія свого часу визначала місто ХХ століття як просторове поєднання функцій житла, відпочинку і праці, то в Європейській хартії міст II (Маніфест нової урбаністики) говориться про місто як бажане місце досягнення історичного компромісу між економічними, соціальними та екологічними вимогами. Сталий розвиток міст повинен поєднувати їх економічну діяльність і захист навколишнього середовища та при цьому враховувати вимогу соціальної рівності [1].

Попри еволюцію змістовного наповнення урбанізації, актуальною залишається думка про те, що необхідне визначення урбанізації в широкому сенсі слова як багатогранного соціально-економічного процесу. Не випадково окремі дослідники розрізняють умовно урбанізацію економічну, демографічну, просторову, соціальну, поряд з цими аспектами виділяючи культурні (зростання споживання населенням культурних благ, масової культури та інформації), технічні (зростання використання технічних засобів, що полегшують умови праці й життя людини – розвиток транспорту, зв'язку